

Sygn. akt V U 628/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2019 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o rekompensatę z tytułu pracy w szczególnych warunkach

na skutek odwołania W. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 17 sierpnia 2018 r.

znak (...)

oddala odwołanie

SSO Regina Stępień

Sygn. akt V U 628/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 17 sierpnia 2018r. znak: (...) odmówił W. W. prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, iż ubezpieczony nie spełniła przesłanek do przyznania rekompensaty, albowiem wobec wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach udowodnił jedynie 5 miesięcy. Decyzję tę organ rentowy wydał w oparciu o art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Odwołanie od tej decyzji wniósł W. W.. Domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do rekompensaty. Podniósł, iż decyzja organu rentowego jest błędna bowiem do okresów pracy w szczególnych warunkach winno zostać mu uwzględnione zatrudnienie w (...) S.A. Oddział (...) w G. od 1 stycznia 1978r. do 18 grudnia 1985r., od 16 listopada 1992r. do 31 grudnia 2008r. – wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace ujęte w Wykazie A, dziale XIV poz. 24 – tj. kontrolę międzyoperacyjną, kontrolę jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie tj. prace przy produkcji miedzi.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie. W uzasadnieniu powołał te same okoliczności, które zostały wskazane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił:

Wnioskodawca W. W. urodził się (...). Ma przyznano prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym od 28 lipca 2018r. – decyzją z 17 sierpnia 2018r. Jednocześnie tą decyzją organ rentowy odmówił mu prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach wskazując, iż wnioskodawca nie ma wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Po złożeniu przez wnioskodawcę ponownego wniosku o rekompensatę i dodatkowych dokumentów organ rentowy ponownie odmówił mu prawa do rekompensaty ze względu na brak wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach, przy czym uwzględnił do tych okresów 5 miesięcy (od 1 stycznia 1978r. do 31 maja 1978r. w (...) S.A. (...)).

/bezsporne, a nadto dokumenty z akt ubezpieczeniowych wnioskodawcy)

W. W. był zatrudniony w (...) S.A. Oddział(...) w G.:

1) od 1 czerwca 1978r. do 31 lipca 1980r. **(2 lata i 2 miesiące)** – na stanowisku dyspozytora zmianowego

2) od 1 sierpnia 1980r. do 31 października 1981r. **(1 rok i 3 miesiące)**– na stanowisku kierownika zmiany od 1 listopada 1981r. do 14 lutego 1982r. **(3 miesiące i 14 dni)**– na stanowisku głównego dyspozytora huty

Na tych stanowiskach wnioskodawca kontrolował na bieżąco stan przygotowania wydziałów do wykonywania planowych zadań produkcyjnych, koordynował prace wydziałów produkcyjnych, pomocniczych, firm zewnętrznych, sprawował nadzór nad strategicznymi dla ruchu zakładu obiektami w trakcie sytuacji awaryjnych, podczas akcji naprawczych i usuwaniu skutków awarii, kontrolował na bieżąco przebieg produkcji w oparciu o otrzymywane z wydziałów dane o ruchu zakładu, kontrolował na bieżąco płynność procesów produkcyjnych i sprawował nadzór nad ciągłością pracy poszczególnych urządzeń i agregatów hutniczych aby nie dopuścić do przerw w pracy, koordynował i nadzorował postępowania powypadkowe, procesy usuwania awarii, na bieżąco kontrolował prace transportu zakładowego, rozładunek koncentratów miedzi i innych materiałów pomocniczych,; rozładunek odbywał się bezpośrednio na rozładowniach w sytuacji dużych spiętrzeń wagonów wywołanych anomaliami pogodowymi.

Jego bezpośrednim przełożonym na stanowisku dyspozytora zmianowego był kierownik zmiany huty; na każdej zmianie pracował dyspozytor zmianowy i kierownik zmiany, a na I zmianie jeszcze główny dyspozytor. Na stanowisku kierownika zmiany i głównego dyspozytora współpracował ze wszystkimi starszymi mistrzami na wydziałach produkcyjnych i pomocniczych oraz kierownikami wydziałów i oddziałów huty miedzi, oni natomiast kierowali bezpośrednio zespołami ludzkimi i procesem produkcyjnym.

3) od 15 lutego 1982r. do 23 września 1982r. **(7 miesięcy i 9 dni)** – zastępcy kierownika wydziału ds. technologicznych na Wydziale(...) – sprawował bezpośredni nadzór nad przestrzeganiem instrukcji technologicznych i utrzymaniem w ciągłej sprawności technologicznej urządzeń produkcyjnych, prawidłowość przebiegu procesów produkcyjnych, nadzorował prace służb technologicznych – mistrzów, aparaturowych kwasu siarkowego, sterników ciągów technologicznych, kontrolował przestrzegania norm zużycia materiałów wsadowych i pomocniczych w poszczególnych fazach produkcji kwasu siarkowego, nadzorował procesy wdrażania nowych rozwiązań technologicznych, ponosił odpowiedzialność za zatrzymywanie poszczególnych urządzeń produkcyjnych i pomocniczych w celu dokonania przeglądów technologicznych, kontrolował sprawność działania aparatury kontrolno-pomiarowej, szczelność instalacji zainstalowanych na wydziale, kontrolował stan analiz chemicznych, nadzorowała korygowanie zaistniałych odchyłeń od ustalonych norm.

4) od 24 września 1982r. do 18 grudnia 1985r. **(3 lata, 2 miesiące i 25 dni)**, od 10 czerwca 1986r. do 6 października 1987r. **(1 rok, 3 miesiące i 27 dni)** oraz od 3 grudnia 1987r. do 15 listopada 1992r. **(4 lata, 11**

miesiący i 13 dni) – na stanowisku kierownika Wydziału (...) – zarządzał zespołem osiemdziesięciu pracowników wszystkich branż: mistrzów, sterników, aparatowych kwasu siarkowego, lutowników ołowiu, pracowników służby utrzymania ruchu, podlegało mu również dwóch pracowników służby administracyjnej. Na każdej zmianie proces produkcyjny nadzorował bezpośrednio mistrz oraz sternik prowadzący proces, na I zmianie pracowali jeszcze mistrzowie techniczni, w późniejszym okresie (lipiec 1986 listopada 1992r.) na każdej zmianie pracował jeden mistrz zmianowy, dwóch sterników procesów technologicznych oraz starszy mistrz. Wnioskodawca miał dwóch zastępców: jednego ds. technologicznych i drugiego ds. utrzymania ruchu.

5) od 16 listopada 1982r. do 31 grudnia 2008r. – na stanowisku szefa Kontroli Jakości/szefa Działu Kontroli Jakości – sprawował bieżącą kontrolę zgodności z normami dostarczanych materiałów używanych do produkcji zgodnie ze stosowaną procedurą, kontrolę międzyoperacyjną, nadzór nad pracą podległych pracowników tj.: kierowników oddziału kontroli jakości (...) i (...), mistrzów kontroli jakości, laborantów pracowni chemicznych, kontrolerów wyrobów, bezpośredni nadzór nad odbiorem jakościowym i klasyfikacją dostaw i wyrobów gotowych, nadzorował i koordynował kontrole i badania wymaganych parametrów, wykonywał kontrole jakości produkowanych wyrobów, wydawał orzeczenia i opinie o ich stanie jakości, przeprowadzał bieżące kontrole rozładowanych dostaw, ich magazynowanie i przygotowanie wyrobów do wysyłki, nadzorował prowadzenie racjonalnej gospodarki materiałowej, sprawował bieżący nadzór nad stosowaniem w procesie kontroli rzetelnie i sprawnie działających przyrządów pomiarowych oraz nad terminami ich wzorcowania i legalizacji, bieżącą kontrolę jakości pracy wykonywanych przez podległych pracowników.

Dział ten liczył ok. 160 osób. W początkowym okresie pracy wnioskodawcy w tym dziale podlegało mu 55 kontrolerów jakości i ok. 105 laborantek, kilka osób służby technicznej do obsługi urządzeń wykorzystywanych do kontroli jakości. Po restrukturyzacji i wyodrębnieniu ze struktury huty laboratoriów podlegało mu ok. 50 kontrolerów jakości. Pracami każdego laboratorium i każdej pracowni kierował bezpośrednio kierownik laboratorium/kierownik pracowni. Wnioskodawca sprawował nad nimi bezpośredni nadzór.

Dowody:

- akta emerytalne: świadectwa pracy, świadectwa pracy w szczególnych warunkach
- akta osobowe wnioskodawcy: umowy o pracę i aneksy do tych umów, zakresy obowiązków, charakterystyki stanowisk pracy,
- charakterystyka pracy wnioskodawcy k.6-7v
- wyjaśnienia wnioskodawcy (e-protokół z 6.03.2019r. k.21-22) – 00:04:17-00:33:31.

Sąd zważył:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.jedn.: Dz.U. z 2015.965 ze zm.), rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust. 2).

W myśl art. 23 cyt. ustawy, ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę. Rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust. 2).

Rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury (a w niniejszej sprawie – prawo do rekompensaty), ustala się na podstawie przepisów

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.8.43 ze zm.). Rozporządzenie to stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia (§ 1 ust. 1). Z kolei w myśl § 2 ust. 1 tego rozporządzenia – okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W rozpoznawanej sprawie kwestią sporną było, czy wnioskodawczyni posiada co najmniej 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach uprawniający ją do rekompensaty w myśl cyt. wyżej przepisów ustawy o emeryturach pomostowych.

Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu, w szczególności wyjaśnienia wnioskodawcy, charakterystyka jego pracy a nadto zawarte w aktach emerytalnych świadectwa pracy, świadectwa pracy w szczególnych warunkach oraz w aktach osobowych umowy o pracę i aneksy do tych umów, zakresy obowiązków, charakterystyki stanowisk pracy – nie pozwoliły na uznanie, że wnioskodawca spełnia warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Nie można bowiem do okresów wykonywania prac w szczególnych warunkach uznać przede wszystkim zatrudnienia wnioskodawcy na stanowiskach szefa kontroli jakości i szefa działu kontroli jakości (16 listopada 1992r. do 31 grudnia 2008r.).

Pracami w szczególnych warunkach, które w odniesieniu do wnioskowanych okresów, są ewentualnie prace polegające na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie (tu prace przy produkcji miedzi Wykaz A, dziale III pkt 37) - ujęte w Wykazie A, dziale XIV poz. 24 załącznika do rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Jednak muszą to być prace wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, i co istotne. nadzór ten musi być wykonywany bezpośrednio. Zaś jak wynika z wyjaśnień wnioskodawcy – w okresie tym dział kontroli jakości liczył ok. 160 pracowników, później ok. 60 osób. Pracowali oni w laboratoriach i pracowniach określonych specjalności. Pracami każdego laboratorium i każdej pracowni kierował bezpośrednio kierownik laboratorium/ kierownik pracowni. Oni podlegali szefowi kontroli jakości/szefowi działu kontroli jakości.

Wyłączenie tego okresu z okresów pracy w szczególnych warunkach powoduje bezprzedmiotowość oceny pozostałych wnioskowanych okresów, gdyż ich wymiar, łącznie z okresem uznanym przez organ rentowy daje jedynie **13 lat. 9 miesięcy i 28 dni.**

Przy czym należy wskazać, iż wnioskodawca ma 4 lata, 6 miesięcy i 4 dni okresów nieskładkowych (ustalonych na dzień 1 stycznia 1998r.), co również w ostateczności powoduje zmniejszenie wymiaru okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Dlatego też w rozpoznawanej sprawie nie było podstawy do zmiany zaskarżonej decyzji. Wobec czego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc sąd oddalił odwołanie wnioskodawcy.

SSO Regina Stępień